

HISTORICKÉ ŠTATISTIKY SLOVENSKA A REGIÓNŮ ZÁHORIE NA MAPÁCH

DAGMAR KUSEDOVÁ

KATEDRA EKONOMICKEJ A SOCIÁLNEJ GEOGRAFIE, DEMOGRAFIE A ÚZEMNÉHO ROZVOJA
PRÍRODOVEDECKÁ FAKULTA
UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE

dagmar.kusendova@uniba.sk

GeoKARTO 2022

8.-9.septembra 2022 v Bratislave

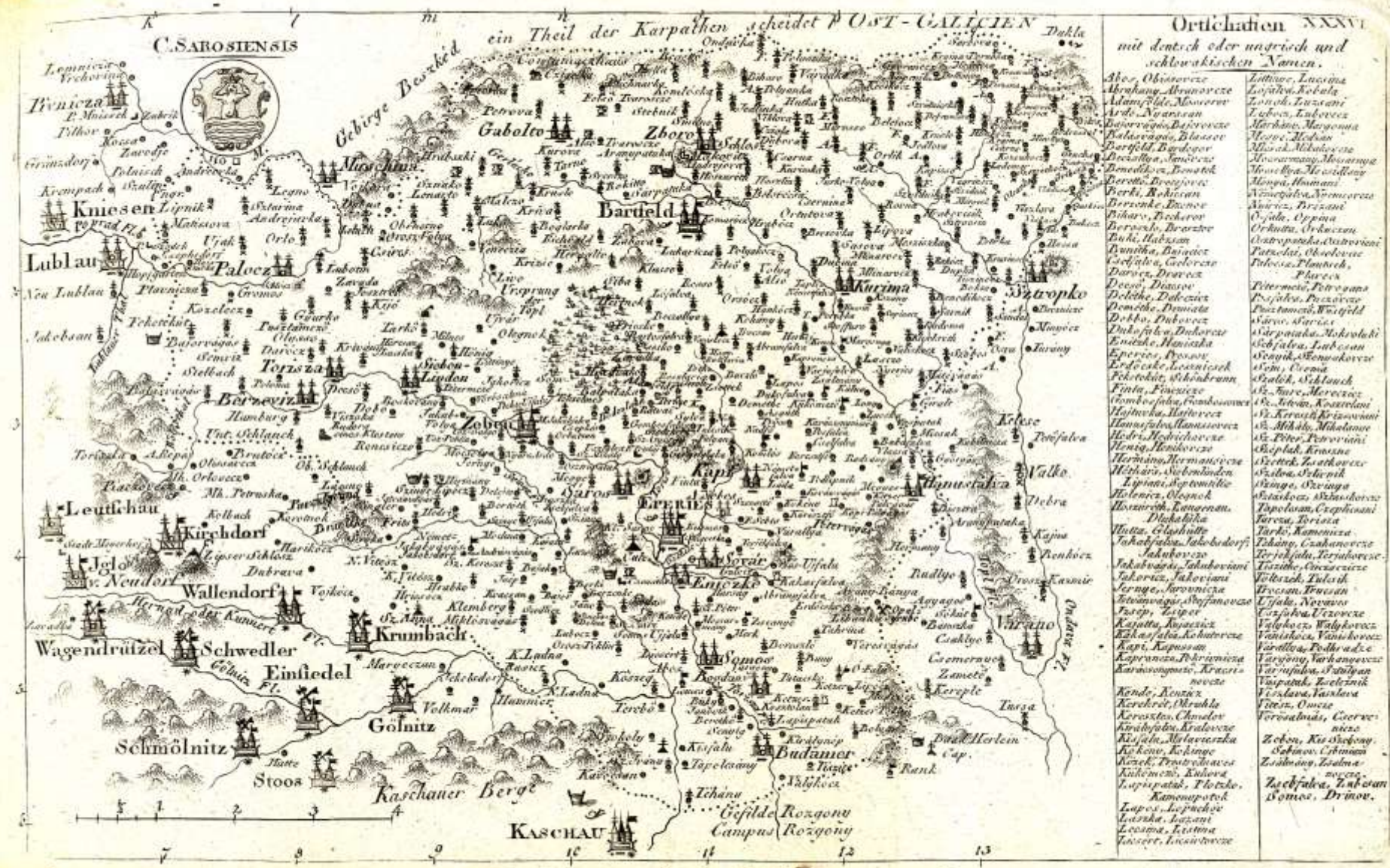
12
2004

KARTOGRAFICKÉ DIELA JÁNA MATEJA KORABINSKÉHO

ЗАБІСНА СТОЛІЦА (КОВАЛІНСЬКИЙ, 1804)

ZADANIE

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE

PRÍRODOVEDECKÁ FAKULTA

REKONŠTRUKCIA OBYVATELSTVA SLOVENSKA
Z HISTORICKÉHO ZDROJA J. M. KORABINSKÉHO NA
PŘÍKLADE ŠARIŠSKEJ STOLICE

Bakalárska práca

OBRAZ OBYVATELSTVA ŠARIŠA NA PRELOME
18. A 19. STOROČIA Z HISTORICKÝCH ZDROJOV

Diplomová práca

2014

Anna Medveďová

- digitálne spracovanie historického zdroja atlas J. M. Korabinského (1804)
- tvorba geografickej databázy geokódovanie a georeferencovanie v prostredí GIS)
- kartografická vizualizácia a komparácia s inými dostupnými zdrojmi
- spracovania historických dátových zdrojov o obyvateľstve stolice
- digitálne spracovanie a komparácia dát z historických lexikónov
  - J. M. Korabinský (1786)
  - A. Valyi (1796-1799)
- štatistická analýza a kartografická vizualizácia
  - sídelnej štruktúry
  - národnostnej a konfesionalnej štruktúry obyvateľstva stolice

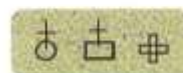
Por.čís	PÔVODNY NÁZV	nem.n	maď.náz	Pôv.sl.ná	slov.názov	rod	ná	značka	zr	ka	typ sídl
1	Lipník				Malý Lipník	Rusíni a Chorváti		dedina 1			dedina
2	Matissova				Matysová	Rusíni a Chorváti		kláštor 1/dedina 2			dedina
3	Ujak		Ujlak		Údol	Rusíni a Chorváti		kláštor 1/dedina 2			dedina
4	Palocz	Plautsch	Palocsa		Plaveč			rímskokatolícky kostol			mestečko
5	Orlo				Orlov	Rusíni a Chorváti		kláštor 1/dedina 2			dedina
6	Andrejovka		Andreasuagasa		Andrejovka	Rusíni a Chorváti		kláštor 1/dedina 2			dedina
7	Sztarina				Starina	Rusíni a Chorváti		kláštor 1/dedina 2			dedina
8	Legno	Langhaw	Lagno		Legnava	Rusíni a Chorváti		kláštor 1/dedina 2			dedina
9	Plavnicza				Plavnica	Slováci a Slovinci		kláštor 1/dedina 2			dedina
10	Feketekút	Schönbrunn			Šambron	Slováci a Slovinci		kláštor 1/dedina 2			dedina
11	Hajtuvka		Hajtova Poruba		Hajtovka	Rusíni a Chorváti		dedina 1			dedina
12	Gromos				Hromoš	Rusíni a Chorváti		dedina 1			dedina

Príručný atlas kráľovstva Uhorského - C.Sarosiensis (J.M.Korabinský)

Názov	Národnosť	Typ sídla (značka)	Typ sídla (názov)	Kostol	Iná vlastnosť
maďarsky	Slováci a Slovinci	dedina 1	dedina	rímskokatolícky	poštová stanica
slovensky	Rusíni a Chorváti	dedina 2	mestečko	evanjelický a.v.	kyselka
nemecky	Nemci	trhové mesto	stredne významné mesto	grécko-katolícky	kúpele
		slob.kráľ.mesto	významné mesto		solivar
					hrad
					zrúcanina hradu
					statok/majer

- 389 sídiel
  - 1 významné mesto
  - 2 stredne významné mestá
  - 14 mestečiek
- 3 jazyky názvov sídiel
- 3 rôzne národnosti
- 7 rôznych znakov pri sídle
- 4 typy sídiel podľa názvu
- 6 ostatných znakov

Znaky použité pri 1. vojenskom mapovaní

Drevené kostoly

Kúpele

Pošta,
výmenná poštová stanica

Potok

Znaky použité v atlase

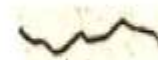
Rímskokatolícky
kostol

Kúpele

Poštová stanica

Rieka

Zdroje:

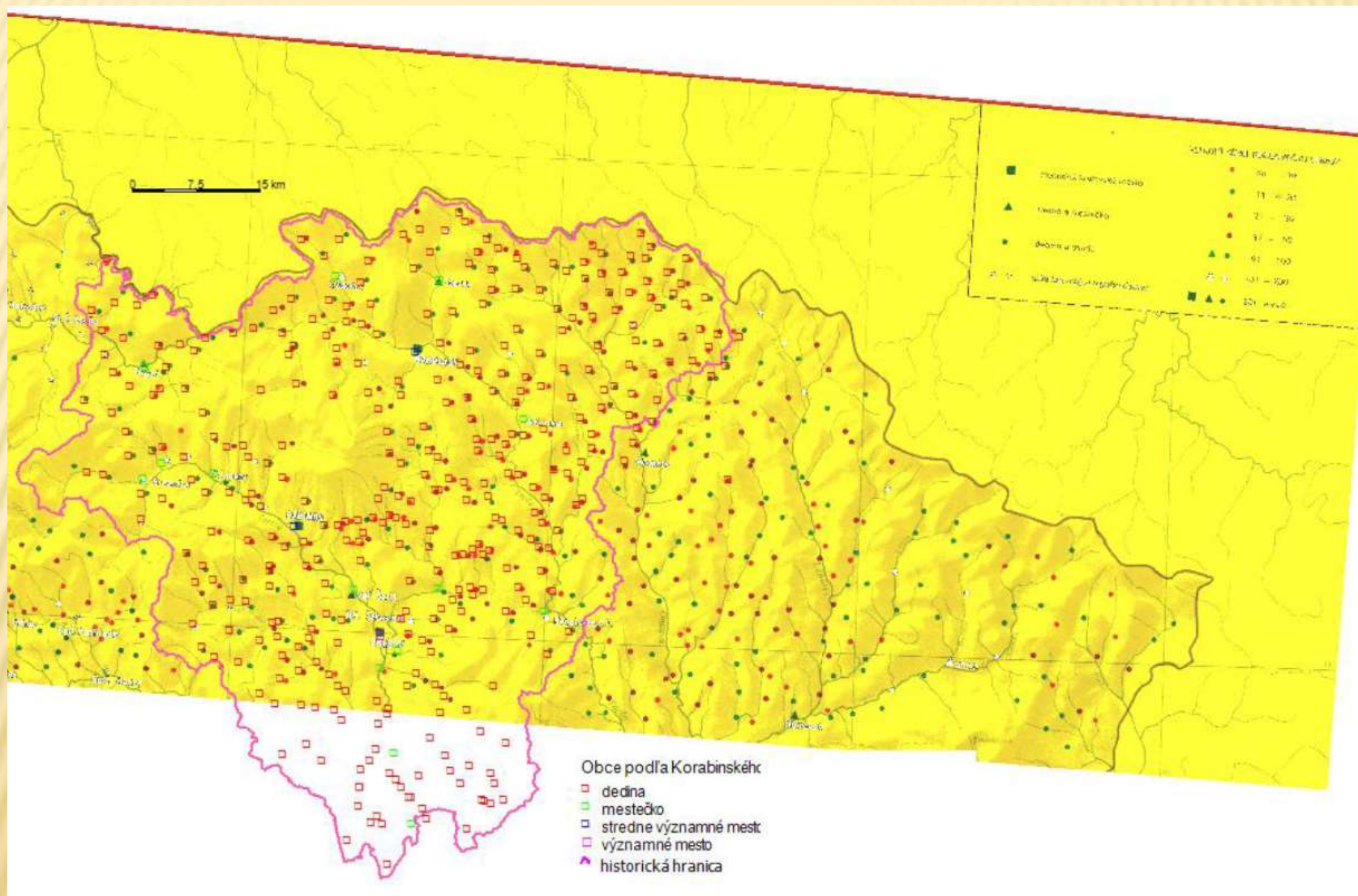
KORABINSZKY, M. J.: Atlas Regni Hungariae portatilis. Neue und vollständige Darstellung des Königreichs Ungarn auf LX Tafeln im Taschenformat. Pressburg. 1804. Dostupné [online] na:

<http://daten.digitalesammlungen.de/~db/0004/bsb00040656/images/index.html?id=00040656&fip=193.174.98.30&no=&seite=1>

HORŇÁK, J. (2013). Kartografická analýza Korabinského máp z Príručného atlasu Uhorského kráľovstva so zameraním na mapové znaky. Bakalárska práca. Bratislava, Univerzita Komenského v Bratislave, Prírodovedecká fakulta, Katedra kartografie, geoinformatiky a DPZ

INÝ MAPOVÝ ZDROJ a KOMPARÁCIA

ŽUDEL, J. : Osídlenie severovýchodného Slovenska v r. 1785-1787. In: Atlas SSR, 1980, Bratislava, SAV

ĎALŠIE ZDROJE

<i>Dejiny osídlenia Šariša - F. Uličný (rok 1600)</i>				
Názov	Kostol	Typ sídla	Národnosť	Dotatočné informácie
slovensky	kostol	malá dedina	slováci	kaštieľ
maďarsky	pravoslávny k.	stredne veľká dedina	rusíni	majer
nemecky		veľká dedina	slováci a rusíni	kúria
		mestečko	rusíni a ukrajinci	hostinec
		slob. kráľ. mesto	slováci a nemci	mýtnica
			ukrajinci	mlyn
			slováci, maďari a nemci	píla
				fara
				škola

- Počet obyvateľov v mestečkách (2. pol. 18. st.) - D. Pellová
- Počet obyvateľov v slobodných kráľovských mestách - J. Žudel
- Farnosti rímskokatolícké a zmiešané - M. Kosmačová

ULIČNÝ, F.: Dejiny osídlenia Šariša, 1990, Košice, Východoslovenské vydavateľstvo

ŽUDEL, J. : Obyvateľstvo slobodných kráľovských miest na Slovensku v 2. polovici 18. Storočia. In: Geografický časopis 39, 1987, č. 2, s. 148-168

PELLOVÁ, D. : Mestecká šarišskej stolice v druhej polovici 18. Storočia. In: Slovenská archivistika 31, 1986, č.1, s. 81-91

KOSMAČOVÁ, M. : Kanonické vizitácie ako prameň pre výskum šarišských obcí. In: Annales historici Presovienses 12, 2012, č.2, s.29-53

DOPLNENIE DATABÁZY Z DOBOVÝCH LEXIKÓNOV A SÚPISOV

JAZYKY.

1. Bulharský.

Vinga, m. (k., grm. — 2) XLV. 1.

2. Český.

Kak (h) XXXII. 1.

3. Chrvatský.

Cogerštof (k. — 1) II. 1.

Crkovjani VIII. 2.

Čajta (1) VII. 1.

Čukovec — Csáktornya, ms. VIII. 2.

Čatar, D. ~ VII. 2.

Čatar, G. ~ (1) VII. 2.

Čehovec VIII. 2.

Čenča VII. 2.

Čenča, Tarodova ~ VII. 2.

Čestijanc VIII. 2.

Čičo IX. 1.

Črečan VIII. 2.

Čukovec VIII. 2.

Čunovo (k. — 1) I. 1.

Barabás, Sv. ~ IX. 4.

Barč IX. 5.

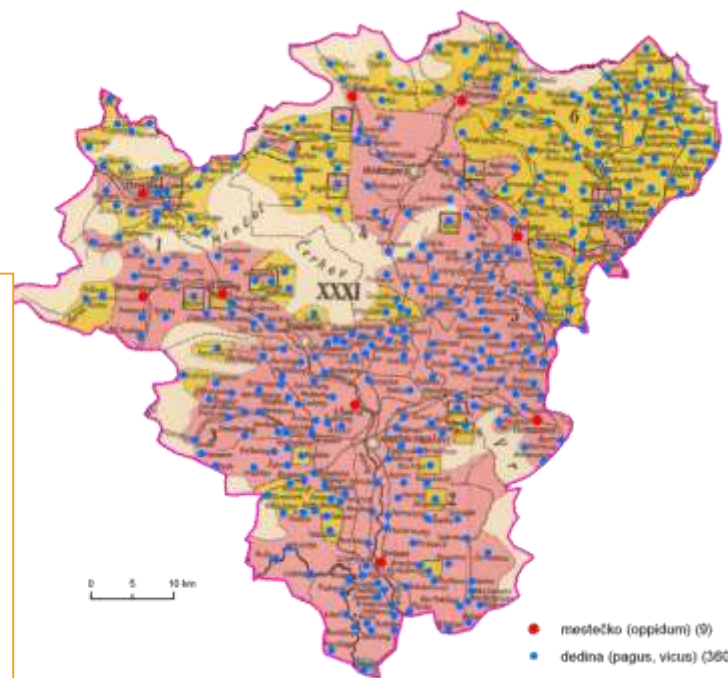
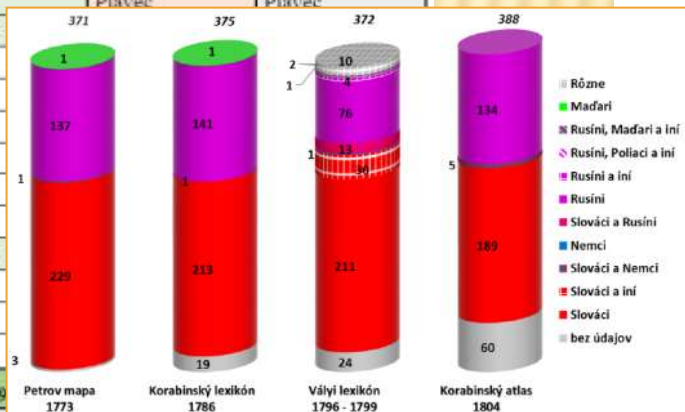
Bekéš (1) IX. 1.

Belezna IX. 1.

Belica (k. — 1) VIII. 2.

Tabuľka 6 Porovnanie mestečiek v Šarišskej stolici

Pellová 2. pol. 18. st.	Petrov 1773	Korabinský 1786	Vályi 1796 - 1799	Korabinský 1804
Lipany	Lipany	Lipany	Lipany	Lipany
Veľký Šariš	Veľký Šariš	Veľký Šariš	Veľký Šariš	Veľký Šariš
Hanušovce	Hanušovce	Hanušovce	Hanušovce	Hanušovce
Brezovica	Brezovica	Brezovica	Brezovica	Brezovica
Gabolto	Gabolto	Gabolto	Gabolto	Gabolto
Zborov	Zborov	Zborov	Zborov	Zborov
Plaveč	Plaveč	Plaveč	Plaveč	Plaveč
Drienov	Drienov	Drienov		
Kurima	Kurima			
Kapušany				
Solivar ⁺				
Stročin				
Nižná Šebastová				
Križovany				
		Budinir		
14	9	9		

SÍDELNÁ ŠTRUKTÚRA

NÁBOŽENSKÁ ŠTRUKTÚRA

0 5 10 km

NÁRODNOSTNÁ ŠTRUKTÚRA

0 5 10 km

REKONŠTRUKCIA A ANALÝZA HISTORICKÉHO DÁTOVÉHO ZDROJA O OBYVATEĽSTVE SLOVENSKA OD A. L. PETROVA

Diplomová práca

Ivica PAULOVÍČOVÁ

Študijný odbor 4.1.35 Geografia

Vedúci diplomovej práce: doc. RNDr. Dagmar Kusendová, CSc.

BRATISLAVA 2010

JAZYKY.

1. Bulharský.

Vinga, m. (k., grn. — 2) XLV. 1.

2. Český.

Kak (h.) XXXII. 1.

3. Chrvatský.

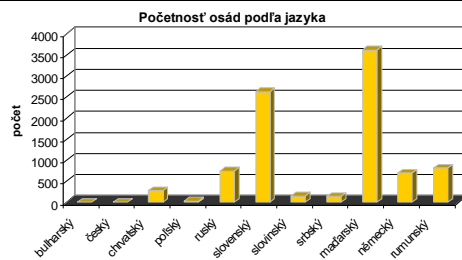
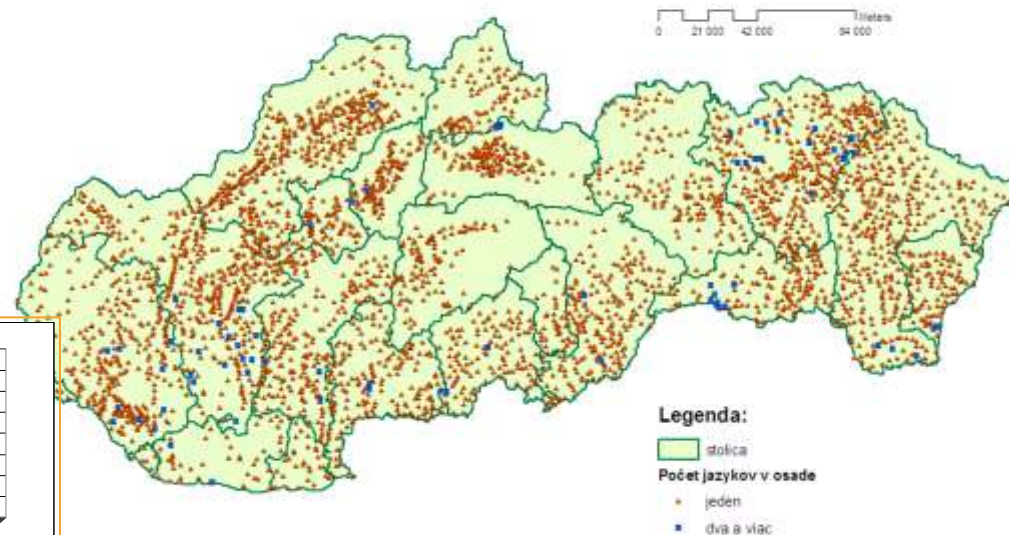
Agaro, IX. 5.
Aleš, Sent ~ (k. — 1) VII. 2.
Arač IX. 5.
Atad, Nadj ~ (k. — 1) IX. 5.
Ata XI. 1.

Babolča, ms. (k. — 1) IX. 5.
Badičan VIII. 2.
Bagola IX. 1.
Bandol (I) VII. 1.
Banja VII. 2.
Barabuš, Sv. ~ IX. 4.
Barč IX. 3.
Bekešd (I) IX. 1.
Betezna IX. 1.
Belica (k. — 1) VIII. 2.

Cogerštof (k. — 1) II. 1.
Crkovijani VIII. 2.

Čajta (I) VII. 1.
Čakovec — Čakortnya, ms. VIII. 2.
Čatar, D. ~ VII. 2.
Čatar, G. ~ (I) VII. 2.
Čekovec VIII. 2.
Čenča VII. 2.
Čenča, Tarodova ~ VII. 2.
Čestijane VIII. 2.
Čičo IX. 1.
Črečan VIII. 2.
Čukovec VIII. 2.
Čunovo (k. — 1) I. 1.

Počet jazykov používaných v osadách Slovenska v roku 1773 Ivica Paulovičová

Evanjelická cirkev a.v. na Slovensku –
geografické a historické súvislosti

Diplomová práca

Bc. Eva DLUHÁ

Študijný odbor 4.1.35 Geografia
Študijný program: Humánna geografia v administratíve

Vedúci diplomovej práce: Doc. RNDr. Dagmar Kusendová, CSc.

BRATISLAVA 2010

Zadanie pre externú formu štúdia predmetu Dizajn databáz a informačné systémy

Dizajn databázy: Územnej správy jednotlivých cirkví v Uhorsku podľa lexikónu z roku 1877

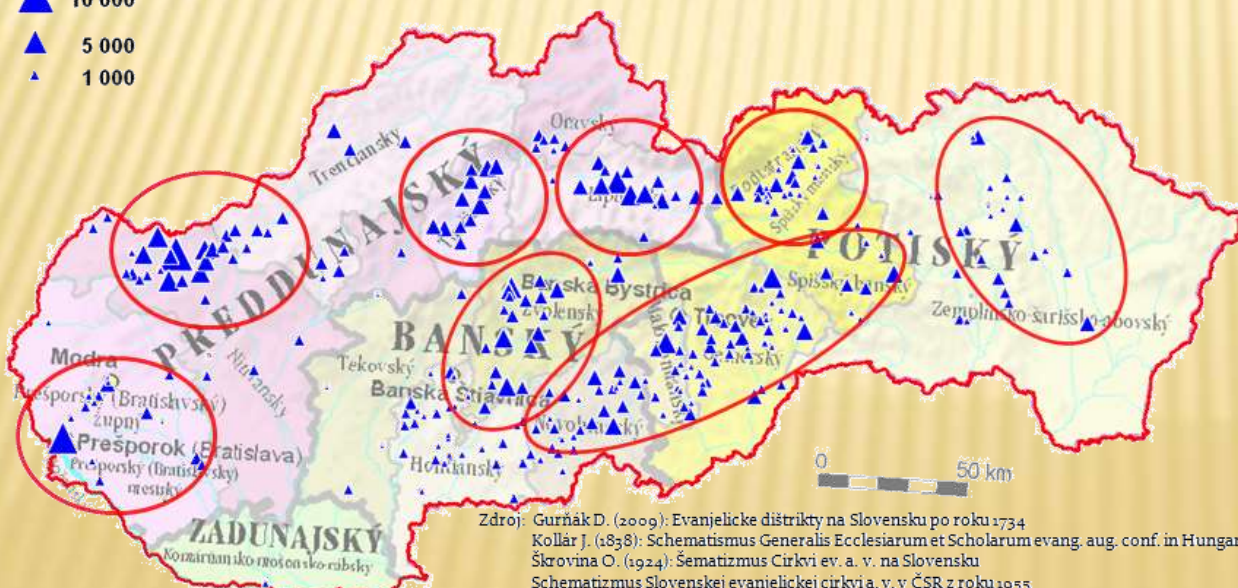
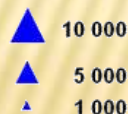
a- excerptia- údajov- z^odobových- podkladov- ich- rekonštrukcia- do- súčasného- administratívneho- členenia- sídiel- SR-; kartografické- vyznačenie- územných- obvodov- a^osídla- farností- jednotlivých- cirkví- a- syntetické- hodnotenie- náboženskej- štruktúry- sídiel- zadaného- územia.

Zdrojový dokument:

Dvorzsák János: *Magyarország helységnevtára - tekintettel a közigazgatási népeségi és hitfekezeti viszonyokra -* *Ortslexicon von Ungarn - Mit Bezug auf kirchliche Eintheilung der Bevölkerung 1877.*

Zdrojový dokument (lexikón) je v maďarskom a nemeckom jazyku a je adrese: <http://kt.lib.pte.hu/cgi-bin/kt.cgi?konyvtar/kt03110501/tartalom>

**POČET VARIACIÍ V ZBOROCH
v roku 1830**

Zdroj: Gurnák D. (2009): Evanjelické distrikty na Slovensku po roku 1734
Kollár J. (1838): Schematismus Generalis Ecclesiarum et Scholarum evang. aug. conf. in Hungaria
Škrovina O. (1924): Schematismus Cirkvi ev. a. v. na Slovensku
Schematismus Slovenskej evanjelickej cirkvi a. v. v ČSR z roku 1955
Schematismus Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku z roku 2000

Záhlavie župy

114

Gömöröensis

Záhlavie miest

**GOMÖRIENSIS, CUM KIS-HONTI UNITUS
COMITATUS.**

Vitas Episcopalis ad Sapi amnem sita. Volcanis prode Anno 1766. deleta, rursus pristino flori restituta est, hodie non minus elegantibus, quamo et frequentibus Nobilium domibus exulta. Caprum profert, cinabrum, et mercurium virum. Gires habet hungaros admissis germanorum, slavorumque Colonia. Sedem praebet Episcopo *), et Capitulo Rosavienii, cum sex Canonici, elementis Augustae

*) Praesent Dioecesi Rosavienii Illustrissima ac Reverendissima D. Joannis Baptista Schiarisky.

Záhlavie údajov

Don. RGC. AHC. Som. Mariae Theresiae 1776. fundat: Seminario item Cleri Junioris, Presbyteris, et Substitutioni montanis, Habet quoque Gymnasium Regium Canonice Regularium Praemonstratensium, Convictum PP. Franciscanorum Provinciae SS. Salvatoris, ac Postae Officium. Facilita insuper R. M. Virginis ad Assumptam Cathedrali, una Parochiali, et Rectorum PP. Franciscanorum, Oratorio item, et Gymnasio Aug. Confessionis Addict, splendet. Nundinae hebdomadarum hic instituantur non inaequales. 754 2484 3524 6008

Záhlavie mestiečiek

OPPIDA.

Csetnekium, Csetnek, Csetnek, oppidum in Processu episcopi nominis, in occidentem ubi, multum Nobilium sedibus, privilegioque mundiali clarum. Ferrum quod hic erigitur, est tota Hungaria praestantissimum. RC. AG. 117 464 1189 1613
Dopshina, Dopshina, Zepshina, Zepshina, oppidum metallicum cinabaris, asbestique dives, ferri, cuprigne foedalis potitur, Nundinae, et Papyro, quae hic paratur, non ignotum. RC. AG. 454 469 4367 4836

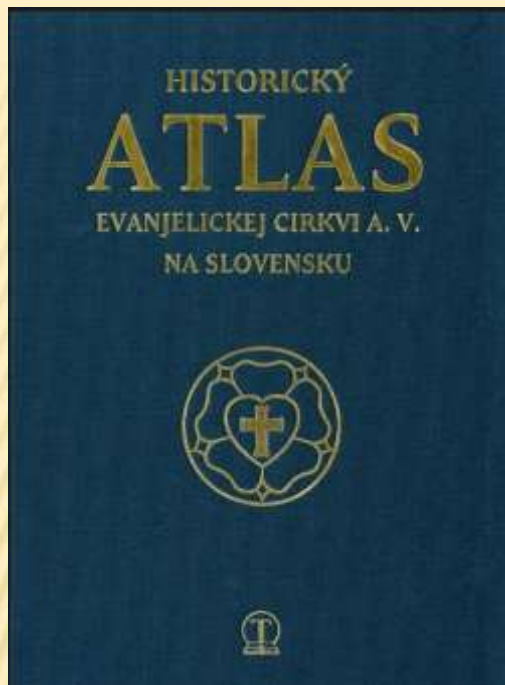
Záhlavie údajov

OPPIDA.

Údaje o kostoloch, farnostiach...

Don. RGC. AHC. Som.

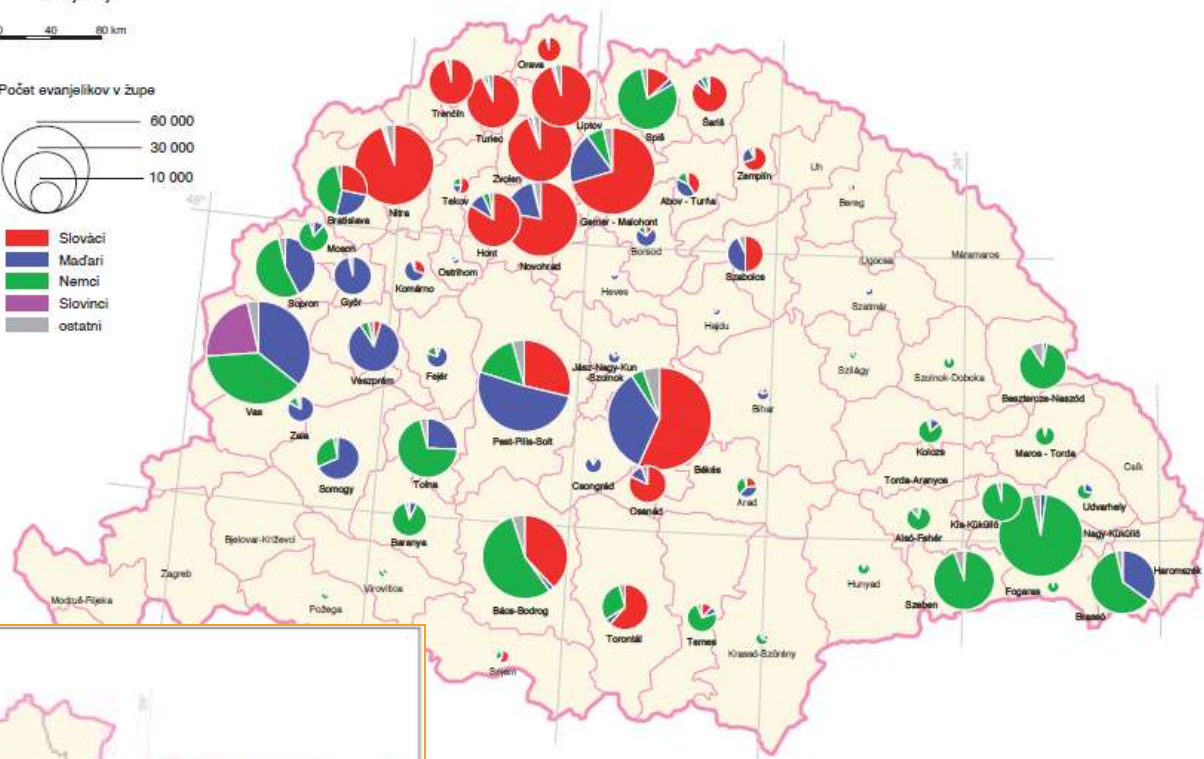
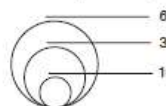

4.2.5 Národnostná štruktúra evanjelikov v Uhorsku r. 1880

Juraj Majo

0 40 80 km

Počet evanjelikov v župe

1.8 Účastníci Žilinskej synody v Uhorsku r. 1610

Miloš Kovačka, Juraj Majo

0 20 40 km

Autori kartografického spracovania
 doc. RNDr. Daniel Guňák, PhD.
 doc. RNDr. Dagmar Kusendová, CSc.
 Mgr. Juraj Majo, PhD.

Autori úvodných textov
 doc. PhDr. Miloslava Bodnárová, CSc.
 PhDr. Marián Damankoš, PhD.
 doc. David Paul Daniel, M. Div., PhD.
 PhDr. Eva Kowalská, DrSc.
 Mgr. Juraj Majo, PhD.
 Mgr. Milena Sokolová, PhD.

Autori tematického obsahu máp
 hDr. Mojmír Benža, PhD.
 oc. David Paul Daniel, M. Div., PhD.
 oc. RNDr. Daniel Guňák, PhD.
 oc. PaedDr. Miloš Kovačka, CSc.
 Igr. Ivica Kravjanská
 oc. RNDr. Dagmar Kusendová, CSc.
 Igr. Juraj Majo, PhD.
 Igr. Ivica Paulovičová
 oc. RNDr. Milena Sokolová, PhD.
 Igr. Igor Zmeták, PhD.

Oponenti
 Mgr. Ján Midriak, emeritný biskup
 prof. PhDr. Peter Kónya, PhD.
 prof. PhDr. Peter Švorc, CSc.
 doc. Ing. Milan Hájek, PhD.

ATLAS EVANJELICKÝCH ZBOROV NA SLOVENSKU

Bakalárska práca

Študijný program: Geografia v štátnej správe a samospráve
Študijný odbor: 1316 Geografia
Školiace pracovisko: Katedra humánnej geografie a demografie
Vedúca bakalárskej práce: Doc. RNDr. Dagmar Kusendová, CSc.

Bratislava 2012

Martin Bartoš

SCHEMATIZMUS Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku

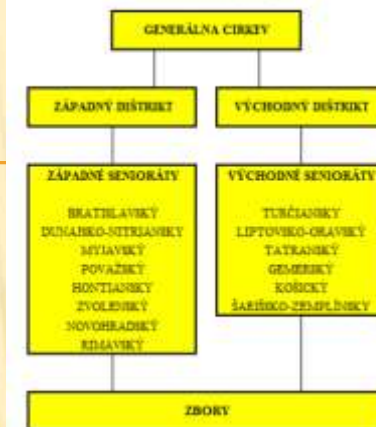
KOŠICKÝ SENIORÁT

0 5.0 10 km

- MATKOCIRKEV
- doširočiek
- Eliaška
- diaspora

Obrázok 1 Štruktúra Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku

Zdroj údajov: Cirkevný ústavný zákon ...1993

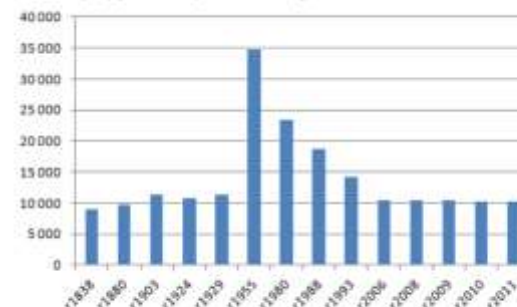
Študijný materiál Reštrukturalizácia a financovanie

i) Súčasný model dvojdištriktuálnej ECAV – model D2

Ako už bolo povedané, model dvoch dištriktov a jednej generálnej cirkvi spoľahlivo funguje v ECAV už 90 rokov. Hranice seniorátov a aj dištriktov pritom možno meniť aj v rámci súčasnej ústavy. Ak je treba niečo zmeniť, možno to zmeniť bez toho, aby sa zrúcal celý systém. V tejto súvislosti trochu bližšie roanalyzujeme práve tieto vnútorné hranice seniorátov a dištriktov.

Keď sa pozrieme na mapu súčasného členenia našej cirkvi a vnútorné hranice samosprávnych krajov Slovenska, vidíme, že snád s výnimkou hrebeňa Nízkych Tatier sa tieto hranice nezhodujú vôbec. V 9 prípadoch (zo 14 seniorátov) CZ jedného seniorátu ležia vo viac ako v jednom VÚC (samosprávnom kraji). A opačne - v Trnavskom SK sa nachádzajú CZ 2

Graf 5 Vývoj počtu evanjelikov v Dunajsko-Nitrianskom senioráte rokoch 1838 – 2011

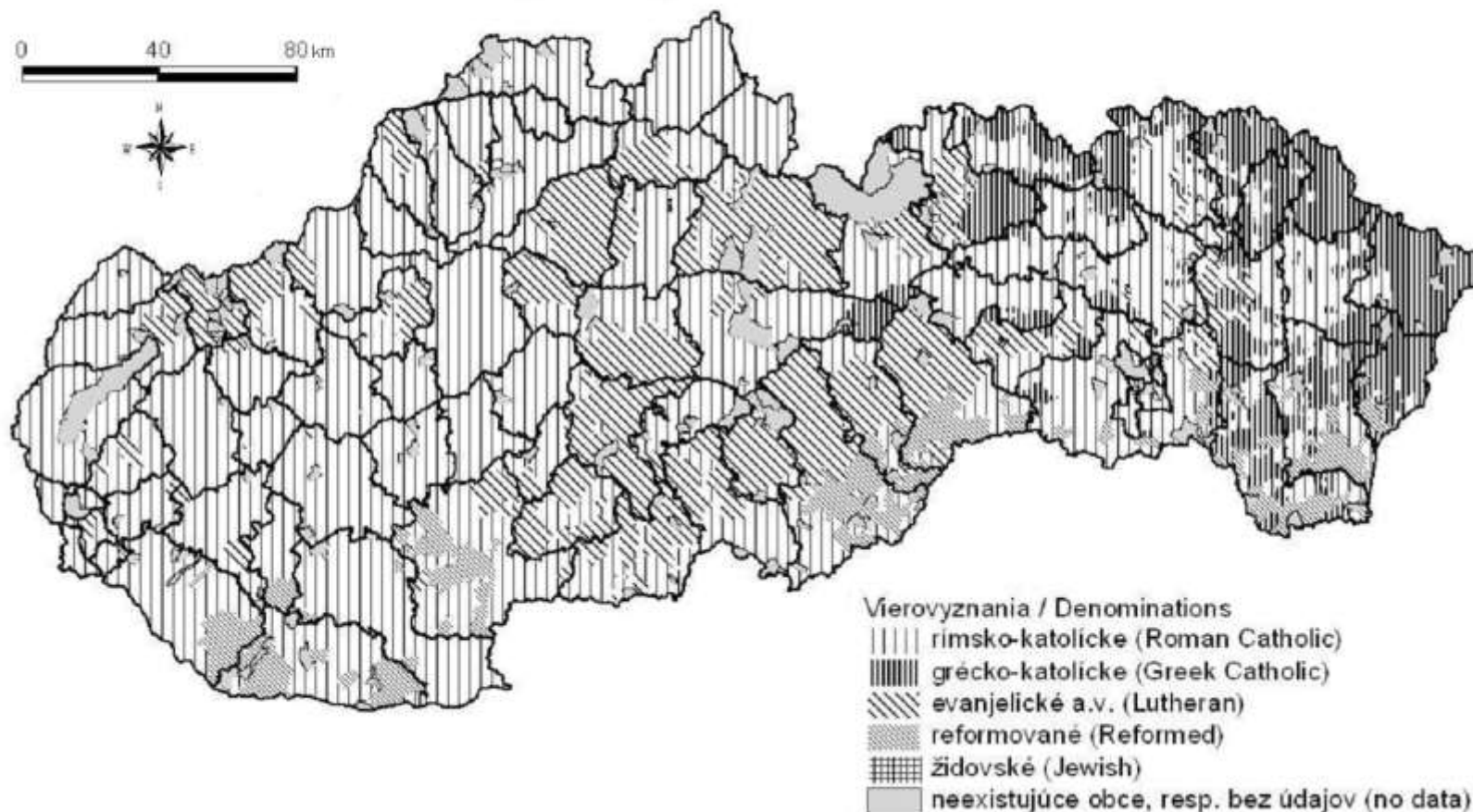
Zdroj údajov:

Historia slovenskej evanjelickej cirkvi a. v., 2009 (zverejnil VEGA č. 1/05517/07)
Kollár J. (1838): Schematismus Generalis Ecclesiarum et Scholasticarum evang. aug. conf. in Hungaria
Slovina O. (1904): Schematismus Cirkvi ev. a. v. na Slovensku
Schematismus Slovenskej evanjelickej cirkvi a. v. v CSR, 1995
Schematismus Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku, 2008

Juraj MAJO, Dagmar KUSEDOVÁ

MAPY NÁRODNOSTNEJ A NÁBOŽENSKEJ ŠTRUKTÚRY OBYVATEĽSTVA SLOVENSKA PODĽA GEOGRAFICKÉHO LEXIKÓNU UHORSKA (1851)

NÉPSZÁMLÁLÁS

PÉRDY KÖZLEMÉNYE

MAGYAR ÉS KÖZNEVELÉSI SZEMELTÉRSZÁMLÁZÁS

Historicko - demografický lexikón
obcí Slovenska

1880 - 1910

Štruktúra obyvateľstva podľa materinského jazyka
a náboženskej príslušnosti

II. KÖFTET

Štatistický úrad Slovenskej republiky

BRATISLAVA

PRVÉ VYDANIE - 2012

2012

ŠTATISTICKÉ PRAMENE

Stránka ŠÚ SR

Úvod > Hlavné oblasti > Sčítanie obyvateľov, domov a bytov > Staršie cenzy > Publikácie > Historicko-demografický lexikón obcí Slovenska 1880 – 1910

Obsah

Predhovor.....	V
Metodologické poznámky.....	VI
Zoznam použitej literatúry.....	VIII

I. diel - štruktúra obyvateľstva podľa materinského jazyka

1880.1: rok 1880 - administratívna štruktúra obcí v roku 1880.....	1
1880.2: rok 1880 - administratívna štruktúra obcí v roku 2011.....	125
1890.1: rok 1890 - administratívna štruktúra obcí v roku 1890.....	257
1890.2: rok 1890 - administratívna štruktúra obcí v roku 2011.....	378
1900.1: rok 1900 - administratívna štruktúra obcí v roku 1900.....	508
1900.2: rok 1900 - administratívna štruktúra obcí v roku 2011.....	629
1910.1: rok 1910 - administratívna štruktúra obcí v roku 1910.....	757
1910.2: rok 1910 - administratívna štruktúra obcí v roku 2011.....	876

II. diel - štruktúra obyvateľstva podľa náboženskej príslušnosti

1880.1: rok 1880 - administratívna štruktúra obcí v roku 1880.....	1001
1880.2: rok 1880 - administratívna štruktúra obcí v roku 2011.....	1125
1890.1: rok 1890 - administratívna štruktúra obcí v roku 1890.....	1257
1890.2: rok 1890 - administratívna štruktúra obcí v roku 2011.....	1378
1900.1: rok 1900 - administratívna štruktúra obcí v roku 1900.....	1508
1900.2: rok 1900 - administratívna štruktúra obcí v roku 2011.....	1629
1910.1: rok 1910 - administratívna štruktúra obcí v roku 1910.....	1757
1910.2: rok 1910 - administratívna štruktúra obcí v roku 2011.....	1876

Štatistický úrad
Slovenskej republiky

Štatistický úrad SR sprístupnil unikátne údaje zo sčítaní v rokoch 1880 - 1910 o materinskom jazyku a náboženskom vyznaní obyvateľov

Štatistický úrad SR vydal v elektronickej forme historicko-demografický lexikón obcí Slovenska v rokoch 1880 - 1910 zameraný na štruktúru obyvateľstva podľa materinského jazyka a náboženského vyznania. Zverejnené údaje získané zo sčítaní vykonávaných v uvedenom období dopĺňajú a preskúňajú doteraz známu charakteristiku obyvateľstva národnostno-etnickej menšiny na území jej existencie. Publikácia poskytuje hodnotnité údaje o ich materinskom jazyku a náboženskom vyznaní.

Zostavovateľ publikácie Mgr. Ján Majo, PhD. z Prírodovedeckej fakulty UK v Bratislave v spolupráci so Štatistickým úradom SR poskytol verejnosť v ucelenej podobe vybrané údaje známe, resp., doteraz nepublikované údaje získané z historických sčítaní v rokoch 1880 - 1910. Historicko-demografický lexikón obcí Slovenska 1880 - 1910 a portálom Štruktúra obyvateľstva podľa materinského jazyka a náboženskej príslušnosti je určený štátnym na úrovni regionálnych a obecnej úrovni, záujemcom viacerých oblastí sociálnej geografie obraz spoločnosti a jeho priruky a študijným ako podklad pri plánovaní demografických a geografických postupných prác. Očienka aj tá časť verejnosti, ktorú zaujímajú spoločenské dejiny Slovenska, jeho regiónov i jednotlivých obcí. Publikácia je dostupná na internetovej stránke Štatistického úradu SR v hlavnej oblasti Sčítanie obyvateľov, domov a bytov.

Vydal:

Štatistický úrad SR
Mierkova 3
824 07 Bratislava

Hovorí:

Marian Jančík
tel. 02/50 23 65 53
fax 02/50 23 65 54
e-mail: marian.jancik@statistika.sk

Podrobnájsia informácia:

Odbor štatistik obyvateľstva
Pavol Škapík
tel. 02/50 23 62 15
fax 02/50 23 67 88
e-mail: pavol.skapik@statistika.sk

Informačný servis:

tel. 02/50 23 63 38, 50 23 63 39
fax 02/55 56 13 41
e-mail: info@statistika.sk

Upozornenie: Pri uverejnení údajov informácií správy alebo jej časti je potrebné uviesť zdroj informácií Štatistický úrad Slovenskej republiky.

Úvod > O nás > Aktuálny > Štatistický úrad SR sprístupnil unikátne údaje zo sčítaní v rokoch 1880 - 1910 o materinskom jazyku a náboženskom vyznaní obyvateľov

© Štatistický úrad SR

Abovsko-turnianska župa

p.č.	ŽUPA, okres, obec	počet obyvateľov	slovenský	maďarský	nemecký	rumunský	rusínsky	srbio-chorvátsky	iný	cudzí (neuhorský)	nevada hovoriť
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

ABOVSKO - TURNANSKA ŽUPA

98 977 44 477 38 943 11 125 13 32 12 617 531 3 227

okres Košice

1 Bačkovik	385	352	10	5				12		6
2 Barca	933	631	208	48						45
3 Barša	210	196	2	2				4		6
4 Belža	259	248	13							7
5 Benjakovce	234	233								1
6 Bernátovce	244	155	25	42				14		6
7 Blatnica	249	73	555	10				16		15

Abovsko-turnianska župa

p.č.	ŽUPA, okres, obec	počet obyvateľov	rímsko-katolícka	grécko-katolícka	pravoslávna	evanjelická aug. vyzn.	reformovaná kresťanská	unitárske	židovské	iné
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9

ABOVSKO - TURNANSKA ŽUPA

98 977 67 984 7 466 171 5 211 11 108 4 6 925 86

okres Košice

1 Bačkovik	385	91	36			241		1		16
2 Barca	933	596	107			53		94		83
3 Barša	210	205								5
4 Belža	259	106	153					2		8
5 Benjakovce	234	81	25			46		65		17
6 Bernátovce	244	176	14			2		1		51
7 Blatnica	249	73	19			16		144		37

národnostný **ATLAS** SLOVENSKA

Editor: Mojmír Benža

Autori: Mojmír Benža, Juraj Majo, Dagmar Kusendová, Pavol Tišliar

Lektori: Štefan Šutaj, Milan Hájek

Vydavateľ: DAJAMA (Daniel Kollár)

Dátum vydania: november 2015

Rozsah a formát : 56 strán, A4

Dotácie MK SR

náboženský **ATLAS** SLOVENSKA

Editor: Mojmír Benža

Autori: Juraj Majo, Dagmar Kusendová

Lektori: Róbert Letz, Milan Hájek

Vydavateľ: DAJAMA (Daniel Kollár)

Dátum vydania: november 2015

Rozsah a formát : 56 strán, A4

Úvod

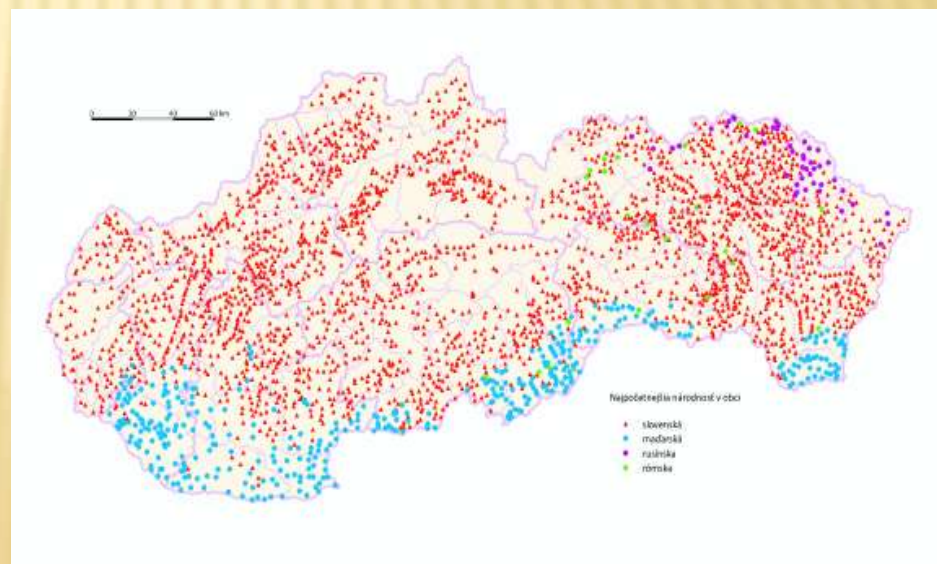
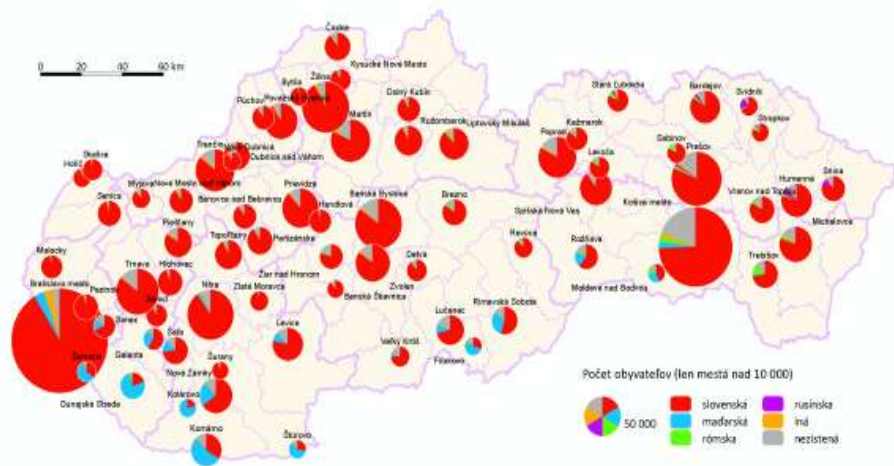
1. kapitola lexikóny, etnické mapy, sčítania
2. kapitola mapové dvojstrany
národnostná štruktúra obcí, miest a okresov
  - sčítanie 1880
  - sčítanie 1890
  - sčítanie 1900
  - sčítanie 1910
  - sčítanie 1921
  - sčítanie 1930
  - sčítanie 1940
  - sčítanie 1950
  - sčítanie 1961
  - sčítanie 1970
  - sčítanie 1980
  - sčítanie 1991
  - sčítanie 2001
  - sčítanie 2011
3. kapitola (vývin národnostnej štruktúry Slovenska)
Zoznam prameňov a literatúry
Štatistické tabuľky národnostná štruktúra okresov
Metodické poznámky a zadná tiráž

Úvod

1. kapitola lexikóny, náboženské mapy, sčítania)
2. kapitola mapové dvojstrany
náboženská štruktúra obcí, miest a okresov
  - sčítanie 1880
  - sčítanie 1890
  - sčítanie 1900
  - sčítanie 1910
  - sčítanie 1921
  - sčítanie 1930
  - sčítanie 1940
  - sčítanie 1950
  - sčítanie 1961
  - sčítanie 1970
  - sčítanie 1980
  - sčítanie 1991
  - sčítanie 2001
  - sčítanie 2011
3. kapitola (vývin náboženskej štruktúry Slovenska)
Zoznam prameňov a literatúry
Štatistické tabuľky náboženská štruktúra okresov
Metodické poznámky a zadná tiráž

- spracované štatistické údaje za viac ako 130-ročné časové obdobie
- mapy na základe oficiálnych výsledkov sčítaní obyvateľstva
- mapy administratívno-územného členenia Slovenska župy/kraje, mestá, obce
- do r. 1921 - mapy uhorského župného zriadenia
- od r. 1930 - mapy súdobého administratívno-územného členenia na okresy a kraje
- sčítanie obyvateľstva r. 1940 len územie Slovenskej republiky a okupovaného v rokoch 1938 až 1945
- prepočet štatistík na novodobé administratívne členenie (r. 2011)
- jednoduché kartografické metódy (program GIS)
  - kartodiagramy (pre mapy miest, okresov/krajov/žúp)
  - bodová/hustotná kvantitatívna metóda (pre mapy obcí)

MUZEOLÓGIA
A KULTÚRNE
DEDIČSTVO, O.Z.

Historický atlas obyvateľstva Slovenska

(18. - 1. pol. 20. storočia)

AGENTÚRA
NA PODPORU
VÝSKUMU A VÝVOJA

Centrum pre historickú demografiu a populačný vývoj Slovenska Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave

Autorský kolektív:

Mgr. Slavomír Čepľo
Mgr. Ľuboš Kačirek, PhD.
Mgr. Juraj Majo, PhD.
Mgr. Miriam Pocisková
Mgr. Terézia Šprochová
RNDr. Branislav Šprocha, PhD.
prof. PhDr. Pavol Tišliar, PhD.
Mgr. Lenka Vargová

2017, 281 máp, 250s.

Zoznam použitých zdrojov dát

- A Magyar korona országában az 1881. Évi Előjén Végrehajtott Népszámlálás Eredményei* I, II. kötet. Budapest: Az Országos Magyar kir. Statisztikai hivatal, 1882.
- A Magyar korona országának 1900. évi népszámlálása*. Első rész. In: *Magyar statisztikai közlemények*. Új sorozat 42. kötet. Budapest: Az Országos Magyar kir. Statisztikai hivatal, 1902.
- A Magyar korona országának helynévnyelve*. Budapest: Az Országos Magyar kir. Statisztikai hivatal, 1892.
- A Magyar szent korona országának 1910. évi népszámlálása*. Első rész. In: *Magyar statisztikai közlemények*. Új sorozat I. kötet. Budapest: Az Országos Magyar kir. Statisztikai hivatal, 1912.
- ACSÁDY, Ignác. Magyarország népessége a pragmatika sanctio korában 1720 – 1721. In: *Magyar statisztikai közlemények*. Új sorozat XII. kötet. Budapest: KSH, 1896.
- Az 1869. évi népszámlálás vallási adatai*. László Sebők (ed.). Budapest: KHS, 2005.
- Az első Magyarországi népszámlálás (1784 – 1787)*. Budapest: KSH, 1960.
- FENYES, Elek. *Magyarország geographiai ismertetése, melyben minden város, falu és puszták, birtoklásban körülményesen leíratik*. Pestre, 1851.
- Hirdetés a magyarországi cs. k. főkegytartásról 1856-évi június 20-ánál 10,323 sz. a.; 12,376 sz. II. József népszámlálásának kétszáz adatai*. Budapest: KSH, 1996.
- Lexicon universorum regni Hungariae locorum populorum*. Budapest, 1920.
- NAGY, Ludovicus. *Nominis politico-geographico-statisticae trium regni Hungariae partiumque eadem adhaerentium*. Budae, 1828.
- Sčítání ľudu 1950, obecní třídění*. Přitomná obyvatelstvo podle povolání a území objektivního povolání, podle náboženského vyznání a příslušnosti do obce. Nepublikovaný rukopis. Bratislava: Státní statistický úřad, 1950.
- Sčítanie ľudu na Slovensku zo dňa 15. XII. 1940: Príslušnosť prítomného obyvateľstva k povolaniu podľa okresov, obcí a tried povolania*. Bratislava: ŠPSU, 1948.
- Socznym miast na Slovensku dla popisu ľudu z roku 1919*. Bratislava: MPS, 1920.
- Statistická příručka republiky Československé II*. Praha: SÚS, 1925.
- Statistický lexikon obcí v krajině Slovenské*. Praha: Státní úřad statistický, 1936.
- Statistický lexikon obcí v republice Československé - III. díl Slovensko*. Praha: Státní úřad statistický, 1927.
- THÖRRING, Gusztáv. *Magyarország népessége II. József korában*. Budapest: MTA, 1938.
- TIŠLIAR, Pavol. *Národnostný kataster Slovenska z roku 1940*. Bratislava: SNA, 2011.
- Törvényes statisztikai közlemények*. Pótlás az első magyarországi népszámláláshoz: 1786-87. Budapest: KHS, 1975.
- Výbrané populačné štruktúry obcí na Slovensku (18. – 1. pol. 20. storočia)*. S. Čepľo – Ľ. Kačirek – M. Pocisková – T. Šprochová – B. Šprocha – P. Tišliar – L. Vargová (eds.). Bratislava: MKD, 2016.

VIII.11-14 Odvetvia ekonomickej aktivity v tzv. slovenských župách podľa údajov sčítania ľudu z roku 1910

Poľnohospodárstvo

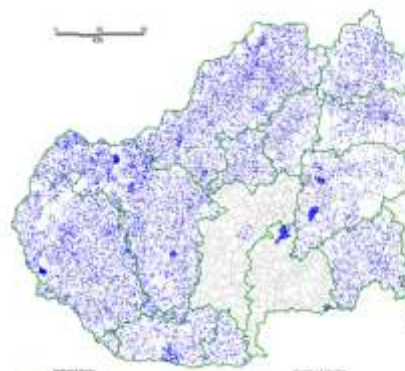
Baníctvo a hutníctvo

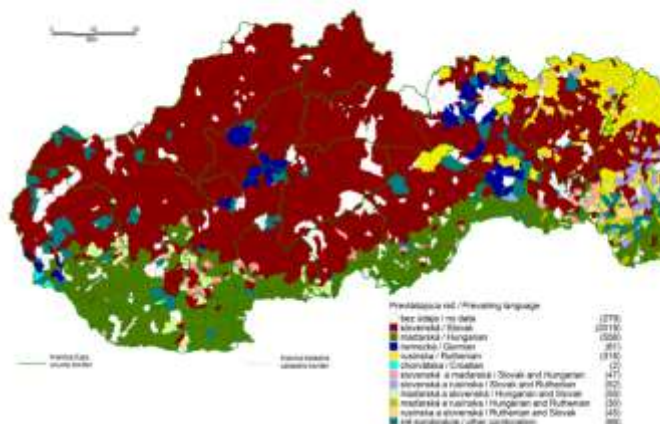
II.8 Podiel 0-14 ročných osôb podľa výsledkov sčítania ľudu z roku 1900

II.1 Podiel osôb na Slovensku podľa výsledkov „josefovského“ sčítania obyvateľstva 1784-1787

V.9 Prevládajúca reč obyvateľstva podľa údajov E. Fényesa z roku 1881

ZÁHORIE NA ZAČIATKU 20. STOROČIA demografický obraz tradičného regiónu

Mojmír Benža, Dagmar Kusendová, Richard Stanek

Autori: etnograf, kartograf, demograf
z toho dvaja zo Záhoria

Vydavateľ: Vydavateľstvo Univerzity Komenského v Bratislave

Oponenti: prof. PhDr. Pavol Tišliar, PhD.
prof. Mgr. Katarína Slobodová - Nováková, PhD.
doc. RNDr. Vladimír Slavík, CSc.

Sponzori: Berto sk, s. r. o. z Vysokej pri Morave
Dana Čahojová z Bratislavy - Karlovej Vsi
Marián Dvorský z Letničia
Ivana Chrenková z Kátova
Vladimír Kočárik z Radošoviec
Peter Vrablec zo Závodu

Termín vydania: 2021

Počet máp: 77 máp

Rozsah a formát: 132 strán, ca B5 16,5 x 23,5 cm

Náklad: 100 ks

Distribúcia: obce Záhoria, knižnice, vedecké inštitúcie,
Kníhkupectvo Bystrický v Holíči

ZÁHORIE NA ZAČIATKU 20. STOROČIA demografický obraz tradičného regiónu

Mojmír Benža, Dagmar Kusendová, Richard Stanek

Dôvody vzniku atlasu : kartograficky nespracované výsledky posledného uhorského sčítania ľudu v roku 1910

Spracované územie : celý historický región Záhoria
v mierke obcí, okresov a kráľovského mesta Skalica

Cieľová skupina : odborná nekartografická verejnosť

Ideový zámer : kartografická prezentácia vybraných demografických ukazovateľov so sprievodným analytickým textom

Výstupy : analógový atlas

voľne dostupná databáza štatistík dobových obcí

webová stránka <http://www.humannageografia.sk/zahorie/>

© Vladimír Bačík

Použité mapové metódy : kartogram, kartodiagram

O b s a h

Predhovor

1. DEMOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA OBYVATEĽSTVA

1.a) Komentár

1.b) Mapy

2. OBYVATEĽSTVO PODĽA HOSPODÁRSKÝCH ODVETVÍ

2.a) Komentár

2.b) Mapy

3. OBYVATEĽSTVO PRACUJÚCE V POĽNOHOSPODÁRSTVE

3.a) Komentár

3.b) Mapy

4. OBYVATEĽSTVO ZAOBERAJÚCE SA REMESELNOU VÝROBOU

4.a) Komentár

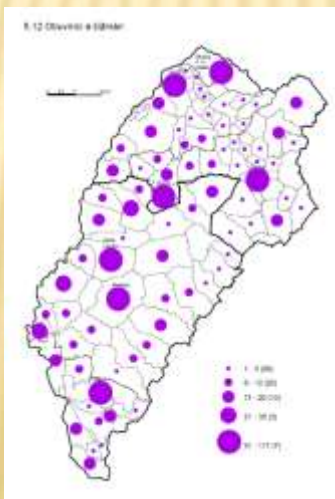
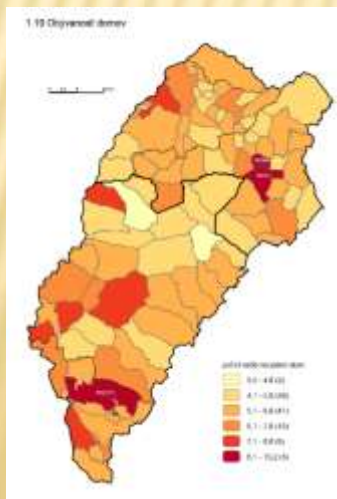
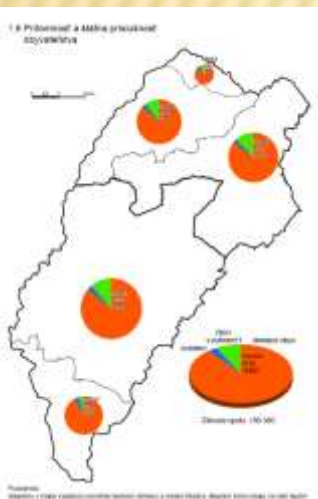
4.b) Mapy

5. SKUPINY REMESIEL, ŽIVNOSTÍ A VÝROB

5.a) Komentár

5.b) Mapy

Záver a zoznamy

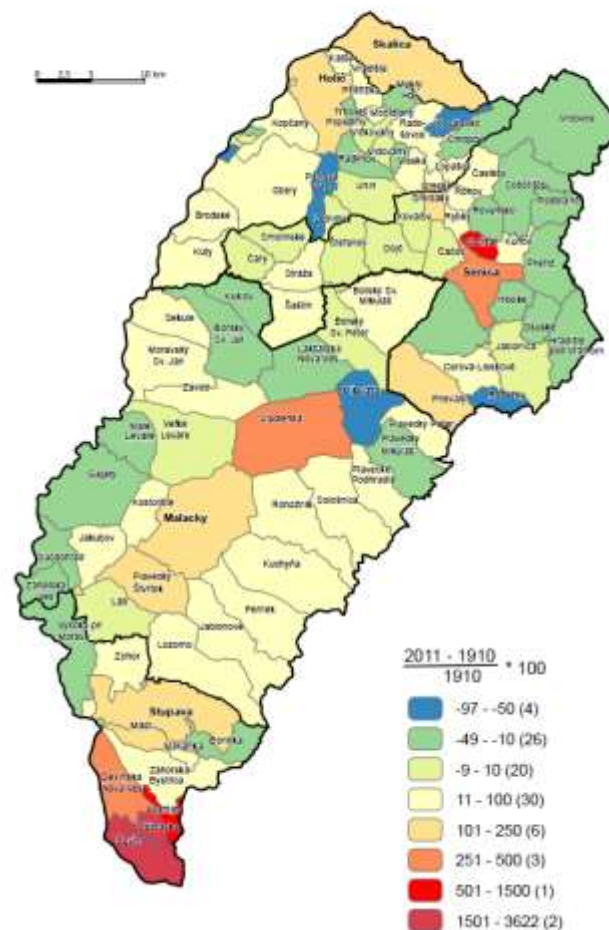

ZÁHORIE NA ZAČIATKU 20. STOROČIA demografický obraz tradičného regiónu

Mojmír Benža, Dagmar Kusendová, Richard Stanek

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R
1	Číslenie 1910-II. sv., s. 278, 282, 286, 290, 294 a 298																
2	okres / obec	Obyvateľstvo celkovo			poľnohosp. a sahradníctvo		prvovýroba a jej ostatné vetvy		baníctvo a hutníctvo		priemysel		obchod a úver		doprava		verejná správa (služby) a pošta
3		zarabujúc	živeli	spolu	zarabujúc	živeli	zarabujúc	živeli	zarabujúc	živeli	zarabujúc	živeli	zarabujúc	živeli	zarabujúc	živeli	zarabujúc
4	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
5	Skalický okres																
6	1 Močidlany	257	203	460	237	151	-	-	-	5	9	28	1	-	-	-	-
7	2 Gbeľy	1 270	1 888	3 158	1 001	1 498	7	24	-	-	121	222	25	27	13	51	1
8	3 Vičkovany	192	310	502	170	280	-	-	-	-	12	17	-	-	-	-	-
9	4 Lopašov	94	162	256	68	126	-	-	-	-	5	9	1	1	1	-	-
10	5 Radošovce	423	650	1 073	338	524	-	-	-	-	35	58	6	13	1	2	1
11	6 Brodské	807	1 138	2 043	620	692	5	15	-	-	61	134	14	23	17	33	1
12	7 Holíč	2 567	2 955	5 522	568	813	14	27	-	3	1 074	1 234	116	385	62	329	1
13	8 Mokry Háj	330	453	783	234	385	1	-	-	-	18	46	1	4	-	-	-
14	9 Kúty	1 293	1 402	2 785	1 123	1 274	4	7	-	-	71	109	20	39	15	24	1
15	10 Kátov	236	270	506	134	196	1	1	-	-	80	62	-	-	2	8	-
16	11 Oreské	115	159	274	111	155	-	-	-	-	2	2	-	1	-	-	-
17	12 Kovačovec	136	224	360	117	191	1	1	-	-	10	22	-	-	-	-	-
18	13 Priečanka	190	202	392	148	144	-	-	-	-	21	50	1	7	-	-	-
19	14 Kopčany	960	1 207	2 167	671	811	7	21	-	9	152	253	9	26	5	4	1
20	15 Letničie	250	309	559	205	284	-	-	-	-	14	16	-	-	-	-	-
21	16 Unín	560	734	1 294	463	589	2	5	-	-	44	95	13	19	2	6	1
22	17 Petrova Ves	499	587	1 086	383	506	-	-	-	-	34	52	3	2	2	2	-
23	18 Radimov	256	518	774	223	457	1	4	-	-	19	46	2	2	-	-	-
24	19 Popudiny	201	191	392	168	164	-	-	-	-	22	19	1	-	1	-	-
25	20 Chropov	202	378	580	175	343	2	3	-	1	17	23	2	1	-	-	-
26	21 Tímovce	343	223	364	103	183	-	-	-	-	4	33	33	-	-	-	-
27	22 Vráždite	280	548	828	171	213	-	-	-	2	86	114	3	4	3	7	-
28	23 Vieska	156	269	428	142	240	1	3	-	-	10	22	-	-	-	-	-
29	24 Vidovany	110	157	267	85	131	-	-	-	-	6	15	-	-	-	-	-
30	Spolu	11 625	15 025	26 650	7 718	10 250	46	111	-	28	1 598	2 679	218	349	124	266	1

1.X index zmeny hustoty zaľudnenia obcí (v %)
 sčítanie 1910 a 2011

DIGITALIZÁCIA HISTORICKÝCH ŠTATISTÍK A WEBOVÁ KARTOGRAFIA

sodbtn.sk/obce

Kartogram

Pri tejto metóde sú jednotlivé priestorové jednotky (obce) vyfarbené podľa hodnoty sledovaného ukazovateľa. Obce sú zaradené do šiestich intervalov na základe preddefinovaných hodnôt, prípadne je možné definovať tieto vyplnením horných hraníc jednotlivých intervalov.

Vyberte ukazovateľ, ktorý chcete znázorniť mape:

Podiel obyvateľov rímskokatolíckeho vierovyznania

Vyberte územie: územie ▼ ???

Zadajte hornú hranicu jednotlivých intervalov ???

interval 1: interval 2: interval 3: interval 4: interval 5: interval 6:

100

Zvoľte farebnú schému mapy ???

oranžová

červená

modrá

zelená

sivá

[zobrazit mapu pomocou kartogramu](#)

názov	kategória	název	inštrukcia	autor/autor
	Sčítacie náčty	<u>SČÍTACÍ HÁROK 554/173, BECKOV/NOVÉ MESTO NAD VÁHOM</u>	SNA	
	Sčítacie náčty	<u>SČÍTACÍ HÁROK 554/174, BECKOV/NOVÉ MESTO NAD VÁHOM</u>	SNA	
	Sčítacie náčty	<u>SČÍTACÍ HÁROK 554/175, BECKOV/NOVÉ MESTO NAD VÁHOM</u>	SNA	
	Sčítacie náčty	<u>SČÍTACÍ HÁROK 554/176, BECKOV/NOVÉ MESTO NAD VÁHOM</u>	SNA	
	Sčítacie náčty	<u>SČÍTACÍ HÁROK 554/177, BECKOV/NOVÉ MESTO NAD VÁHOM</u>	SNA	
	Sčítacie náčty	<u>SČÍTACÍ HÁROK 554/178, BECKOV/NOVÉ MESTO NAD VÁHOM</u>	SNA	
	Sčítacie náčty	<u>SČÍTACÍ HÁROK 554/179, BECKOV/NOVÉ MESTO NAD VÁHOM</u>	SNA	
	Sčítacie náčty	<u>SČÍTACÍ HÁROK 554/180, BECKOV/NOVÉ MESTO NAD VÁHOM</u>	SNA	
	Sčítacie náčty	<u>SČÍTACÍ HÁROK 554/181, BECKOV/NOVÉ MESTO NAD VÁHOM</u>	SNA	
	Sčítacie náčty	<u>SČÍTACÍ HÁROK 554/182, BECKOV/NOVÉ MESTO NAD VÁHOM</u>	SNA	
	Sčítacie náčty	<u>SČÍTACÍ HÁROK 554/183, BECKOV/NOVÉ MESTO NAD VÁHOM</u>	SNA	
	Sčítacie náčty	<u>SČÍTACÍ HÁROK 554/184, BECKOV/NOVÉ MESTO NAD VÁHOM</u>	SNA	
	Sčítacie náčty	<u>SČÍTACÍ HÁROK 554/185, BECKOV/NOVÉ MESTO NAD VÁHOM</u>	SNA	